Lieta Nr. 15890006714

SKK?298/2017

Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Augstākā tiesa

LĒMUMS

Rīgā 2017.gada 31.maijā

Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis Artūrs Freibergs,

tiesnese Anita Nusberga,

tiesnese Inguna Radzeviča

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. B/ aizstāvja /pers. C/ kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 19.janvāra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 16.aprīļa spriedumu

/pers. B/ (*/pers. B/*), personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 gadiem un policijas kontroli uz 2 gadiem, konfiscējot mantu – automašīnu *Ford 50 Focus,* valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, ar vienu aizdedzes atslēgu un reģistrācijas apliecību Nr.AF-1091387, un automašīnu *Audi S8*, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, ar divām aizdedzes atslēgām un reģistrācijas apliecību Nr. AF-1247349.

[2] Ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 16.aprīļa spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas par to, ka viņš neatļauti iegādājās, glabāja un pārvadāja realizācijas nolūkā, kā arī 2014.gada 29.aprīlī neatļauti realizēja psihotropo vielu lielā apmērā – 1230 tabletes MDMA.

[3] Izskatījusi lietu apelācijas kārtībā sakarā ar apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāvja /pers. C/ apelācijas sūdzībām, Rīgas apgabaltiesa ar 2017.gada 19.janvāra lēmumu atstāja negrozītu Rīgas rajona tiesas 2015.gada 16.aprīļa spriedumu.

[4] Kasācijas sūdzību par apelācijas instances tiesas lēmumu iesniedza apsūdzētā /pers. B/ aizstāvis /pers. C/, lūdzot atcelt Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 19.janvāra lēmumu pilnībā un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai.

Kasācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā, apelācijas instances tiesa, nosakot /pers. B/ sodu, pieļāva Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā

norādīto pārkāpumu – nepareizi piemēroja Krimināllikuma Vispārīgās daļas 35., 46., 47.pantu.

Aizstāvis norāda, ka policijas darbinieku rīcība, liekot lieciniekam /pers. F/ pierunāt /pers. B/ sagādāt psihotropās vielas, uzskatāma par provocēšanu izdarīt noziegumu. No krimināllietas materiāliem redzams, ka apsūdzētais līdz brīdim, kad /pers. F/ nebija viņu uzrunājis, nebija iegādājies psihotropās vielas. Tādējādi, aizstāvja ieskatā, speciālais izmeklēšanas eksperiments, kas tika veikts, iesaistot apsūdzēto, uzskatāms par nelikumīgu. Policijas darbinieki izprovocēja noziegumu.

Rīgas apgabaltiesa lēmumā, analizējot liecinieku /pers. F/ un /pers. G/ rīcību, atzina, ka nekonstatē tādas ziņas, kas norādītu, ka operatīva rakstura darbībās iesaistītās personas rīcība pret /pers. B/ nav bijusi pasīva. Aizstāvis secina, ka tādējādi policijas rīcība uzskatāma par aktīvu un provokatīvu, kas nav pieļaujams.

Aizstāvis norāda, ka „tiesai, nosakot sodu /pers. B/, bija jāņem vērā un saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu jāatzīst, ka policijas aktīva iesaistīšanās un apsūdzētā provocēšana uz nozieguma izdarīšanu ir atzīstama vismaz par mīkstinošu apstākli, kas obligāti ņemams vērā, nosakot sodu."

Kasācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā, pieļauts Kriminālprocesa likuma 511., 512.panta pārkāpums.

Motīvu daļa

[5] Augstākā tiesa atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 19.janvāra lēmums atstājams negrozīts, bet apsūdzētā /pers. B/ aizstāvja /pers. C/ kasācijas sūdzība noraidāma.

[5.1] Apsūdzētā /pers. B/ aizstāvis /pers. C/ kasācijas sūdzībā norāda, ka apelācijas instances tiesa, nosakot sodu, nepareizi piemērojusi Krimināllikuma 35., 46., 47.pantā noteikto. Aizstāvja ieskatā, tiesai „bija jāņem vērā un saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu jāatzīst, ka policijas aktīva iesaistīšanās un apsūdzētā provocēšana uz nozieguma izdarīšanu ir atzīstama vismaz par mīkstinošu apstākli, kas obligāti ņemams vērā, nosakot sodu."

Augstākā tiesa atzīst aizstāvja argumentus par nepamatotiem un neatbilstošiem likuma prasībām.

Krimināllikuma 47.panta pirmajā daļā norādīti apstākļi, kuri obligāti atzīstami par atbildību mīkstinošiem. Savukārt Krimināllikuma 47.panta otrā daļa noteic, ka nosakot sodu, par atbildību mīkstinošu apstākli var atzīt arī citu ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu saistītu apstākli, kurš šajā likumā nav paredzēts.

Kasācijas instances tiesa norāda, ka tiesai, kura izskata lietu pēc būtības, ir tiesības, bet ne pienākums atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli tādu apstākli, kas nav paredzēts Krimināllikuma 47.panta pirmajā daļā. Tādēļ aizstāvja norāde kasācijas sūdzībā, ka tiesai bija obligāti jāatzīst par atbildību mīkstinošu apstākli iepriekš nosauktie apstākļi, ir kļūdaina un neatbilst Krimināllikuma 47.pantā noteiktajam.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka aizstāvis kasācijas sūdzībā tikai norādījis, bet nav argumentējis, kādā veidā, viņaprāt, izpaudusies nepareiza Krimināllikuma 35., 46.panta piemērošana.

[5.2] Aizstāvis kasācijas sūdzībā norāda, ka policijas darbinieki aktīvi iejaukušies un provocējuši apsūdzēto /pers. B/ izdarīt noziegumu.

Kasācijas sūdzības autors savus secinājumus par tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku prettiesisku rīcību pamatojis ar vienu no tiesas lēmuma motīvu daļā izklāstītajām atziņām. Pēc kasācijas instances tiesas domām, aizstāvis, pamatojot šādu viedokli, nav vērtējis tiesas lēmuma motīvu daļā izklāstītās atziņas to kopumā, bet gan izcēlis vienā teikumā norādīto.

Augstākā tiesa konstatē, ka tiešām šajā aizstāvja norādītajā teikumā izmantota neveiksmīga gramatiskās izteiksmes forma ar diviem noliegumiem. Kasācijas instances tiesa atzīst, ka minētā Rīgas apgabaltiesas kļūda nenoveda pie nelikumīga nolēmuma.

No apelācijas instances tiesas lēmuma redzams, ka Rīgas apgabaltiesa iepazinusies ar operatīvās izstrādes lietu Nr. 20300314 un izvērtējusi lietas materiālus. Tiesa izvērtējusi arī kriminālprocesā veiktās speciālās izmeklēšanas darbības. Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka /pers. B/ bija brīvs savā izvēlē, viņa rīcību noteica vēlme iedzīvoties – gūt peļņu no psihotropo vielu realizācijas Latvijā (*lēmuma 18.lapā*). Tiesa konstatēja, ka tiesībaizsardzības iestāžu darbinieki ar savu rīcību nav provocējuši un nav uzkūdījuši /pers. B/ realizēt psihotropās vielas, ka apsūdzētais šīs darbības būtu veicis neatkarīgi no tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku iejaukšanās. /pers. B/ rīcība 2014.gada 29.aprīlī liecinājusi par vēlmi visiem iespējamiem līdzekļiem censties savas noziedzīgās darbības veikt slepus.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka apelācijas instances tiesai, izskatot lietu, nav radušās šaubas par apsūdzētā /pers. B/ vainīgumu. Tiesa izvērtējusi visus lietā esošos pierādījumus un atzinusi, ka tie ir attiecināmi, pietiekami, ticami un iegūti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Rīgas apgabaltiesa detalizēti atbildējusi uz apelācijas sūdzību argumentiem. Tiesas atziņas ir motivētas. Kasācijas instances tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma pārkāpumus pierādījumu vērtēšanā.

Rīgas apgabaltiesa rūpīgi izvērtējusi apelācijas sūdzībās un apelācijas instances tiesas sēdē izteiktos argumentus par apsūdzētajam nosakāmo sodu. Soda veids un mērs noteikts, detalizēti izvērtējot visus sodu ietekmējošos apstākļus.

Augstākā tiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesas lēmums atbilst Kriminālprocesa likuma 511., 512., 564.panta prasībām.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, nav pieļāvusi Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 574., 575.panta izpratnē.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākā tiesa

nolēma:

atstāt negrozītu Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 19.janvāra lēmumu, bet apsūdzētā /pers. B/ aizstāvja /pers. C/ kasācijas sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis A. Freibergs

Tiesnese A. Nusberga

Tiesnese I. Radzeviča